

Tárgytematika / Course Description

Az alkotmányjog elmélete

N_PJ10

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Váczi Péter

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy oktatásának célja az alkotmányjogi ismeretek rendszerezésének bemutatása, és egyúttal a záróvizsgára készülő hallgatók alkotmányjogi ismereteinek felfrissítése

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Követelmények ismertetése, bevezetés. Alkotmány és alkotmányosság.
Az egyes alkotmányossági elvek. Állampolgársági jog.
Jogforrások, jogalkotás.
A közvetlen demokrácia és a választások.
Hatalommegosztás, állam- és kormányformák.
Az Országgyűlés. Az államfő.
Végrehajtó hatalom. Helyi önkormányzatok. Közpénzügyek. Honvédség és rendvédelmi szervek.
Alkotmánybíróság. Alapvető Jogok Biztosa.
Bíróság. Ügyészség.

Az emberi jogok általános kérdései (eredetük, rendszerük, védelmük). Az egyenlőség elve. Az élethez és emberi méltósághoz való jog.

A véleménynyilvánítás szabadsága. A lelkiismereti- és vallásszabadság.

A gyülekezéshez való jog. Az egyesüléshez való jog. A politikai párt alapításának és gazdálkodásának alkotmányos szabályai. A választójog alapelvei és a közhivatal viseléséhez való jog.

Az információs önrendelkezési jog mint alapjog. A személyes adatok védelmének garanciái. A közérdekű adatok nyilvánosságához való jog. A nemzetiségek jogai.

A személyi szabadsághoz való jog. A tulajdonjog alkotmányjogi védelme. A tisztességes eljáráshoz való jog.

A szociális állam, a szociális jogok. A harmadik generációs jogok az alapjogok rendszerében. Állampolgári kötelezettségek.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Ajánlott irodalom:

- Jürgen Habermas: Az emberi jogokkal biztosított legitimitásról, *Fundamentum* 1999/4, 53.
Joseph Raz: A joguralom értéke, in (Takács Péter szerk.) *Joguralom és jogállam*, Budapest, 1995, 116.
Bódig Mátyás: Konszenzus, részvétel, többség. Az állam és a demokrácia viszonyának elméletei. in Takács Péter (szerk.) *Az Államtan általános elmélete I.* (kézirat), 2005.
Bódig Mátyás: Politikai filozófiai jelentésrtegek az alkotmányban, *Állam- és Jogtudomány*, 2002/1-2, 3.
Ronald Dworkin: Az alkotmány morális értelmezése és a többségi elv, *Fundamentum* 1997/1, 7.
Tóth Gábor Attila: Az eljárási alkotmányosság tartalma, *Fundamentum* 2004/3, 5.
GyL'rfi Tamás: Semlegesség, nyilvános igazolás, és deliberatív demokrácia,
Halmai Gábor – Tóth Gábor Attila (szerk.): *Emberi jogok*, Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 108-135, 191-223, 253-635, 737-853.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

